**Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti**

►**B** **DIREKTIVA 2007/59/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

**z dne 23. oktobra 2007**

**o izdaji spričeval strojevodjem, ki upravljajo lokomotive in vlake na železniškem omrežju Skupnosti**

(UL L 315, 3.12.2007, str. 51)

spremenjena z:

| | | Uradni list | | |
|---|---|---|---|---|
| | | št. | stran | datum |
| ►**M1** | Direktiva Komisije 2014/82/EU z dne 24. junija 2014 | L 184 | 11 | 25.6.2014 |

popravljena z:

►**C1** Popravek, UL L 313, 28.11.2015, str. 44 (2007/59/ES)

▼B

# DIREKTIVA 2007/59/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**z dne 23. oktobra 2007**

**o izdaji spričeval strojevodjem, ki upravljajo lokomotive in vlake na železniškem omrežju Skupnosti**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in zlasti člena 71 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe, glede na skupno besedilo, ki ga je odobril Spravni odbor dne 31. julija 2007 ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu z Direktivo 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varnosti na železnicah Skupnosti ([4]) morajo upravljavci železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu vzpostaviti sisteme varnega upravljanja, ki bo v železniškem sistemu omogočil vsaj doseganje skupnih varnostnih ciljev, izpolnjevanje nacionalnih varnostnih predpisov in zahtev, opredeljenih v tehničnih specifikacijah za interoperabilnost (TSI), in uporabo ustreznih delov skupnih varnostnih metod. Ti sistemi varnega upravljanja med drugim predvidevajo programe in postopke za usposabljanje osebja, ki zagotavljajo ohranjanje usposobljenosti osebja in opravljanje nalog na ustrezen način.

(2) Direktiva 2004/49/ES določa, da morajo prevozniki v železniškem prometu pridobiti varnostno spričevalo za dostop do železniške infrastrukture.

([1]) UL C 221, 8.9.2005, str. 64.
([2]) UL C 71, 22.3.2005, str. 26.
([3]) Mnenje Evropskega parlamenta z dne 28. septembra 2005 (UL C 227 E, 21.9.2006, str. 464), Skupno stališče Sveta z dne 14. septembra 2006 (UL C 289 E, 28.11.2006, str. 42), Stališče Evropskega parlamenta z dne 18. januarja 2007 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. septembra 2007 in Sklep Sveta z dne 26. septembra 2007.
([4]) UL L 164, 30.4.2004, str. 44.

▼B

(3) V skladu z Direktivo Sveta 91/440/EGS z dne 29. julija 1991 o razvoju železnic Skupnosti [1] imajo prevozniki v železniškem prometu, ki so imetniki dovoljenj, od 15. marca 2003 dalje dostop do vseevropskega železniškega omrežja za prevoz blaga v okviru mednarodnih storitev prevoza blaga po železnici in bodo imeli najpozneje od 2007 dalje dostop do celotnega železniškega omrežja za notranje in mednarodne storitve prevoza blaga. Takšna postopna razširitev pravic dostopa bo neizogibno vodila v povečanje čezmejnega gibanja strojevodij. Posledica bo povečana potreba po strojevodjih, ki so usposobljeni in imajo spričevalo za delovanje v več kot eni državi članici.

(4) Študija, ki jo je izvedla Komisija leta 2002, je pokazala, da se zakonodaje držav članic na področju izdaje spričeval strojevodjem bistveno razlikujejo. Da bi odpravili te razlike in hkrati ohranili sedanjo visoko raven varnosti v železniškem sistemu Skupnosti, bi bilo treba sprejeti pravila za izdajo spričeval strojevodjem na ravni Skupnosti.

(5) Poleg tega bi morala takšna pravila na ravni Skupnosti prispevati k uresničevanju strategij Skupnosti glede svobode gibanja delavcev, svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev v okviru skupne prometne politike in hkrati izključiti kakršno koli izkrivljanje konkurence.

(6) Cilj skupnih določb je predvsem olajšati mobilnost strojevodij med državami članicami in različnimi prevozniki v železniškem prometu in na splošno poenostaviti priznavanje dovoljenj in usklajenih dopolnilnih spričeval s strani vseh udeležencev v železniškem sektorju. V ta namen je treba določiti minimalne zahteve za pridobitev dovoljenja in usklajenega dopolnilnega spričevala, ki bi jih morali prosilci izpolnjevati.

(7) Ta direktiva sledi in v veliki meri temelji na zgodovinskem skupnem sporazumu, sklenjenem med Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) in Skupnostjo evropskih železnic (CER) o določenih vidikih pogojev dela mobilnih delavcev, ki opravljajo interoperabilne čezmejne storitve [2].

(8) Tudi če država članica izključi iz področja uporabe te direktive strojevodje, ki delujejo izključno v določenih kategorijah železniškega sistema, omrežja in infrastrukture, to nikakor ne bi smelo omejevati obveznosti države članice, da spoštuje veljavnost dovoljenja za celotno območje Evropske unije ali veljavnost usklajenega dopolnilnega spričevala za ustrezno infrastrukturo.

[1] UL L 237, 24.8.1991, str. 25. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/103/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 344).

[2] UL L 195, 27.7.2005, str. 18.

▼B

(9) Zahteve bi se morale nanašati vsaj na minimalno starost strojevodje, fizične in psihične sposobnosti prosilca, poklicne izkušnje in poznavanje določenih področij, relevantnih za upravljanje lokomotiv, ter poznavanje infrastrukture in jezikov, ki se tam uporabljajo.

(10) Zaradi izboljšanja stroškovne učinkovitosti bi morali usposabljanje strojevodij za pridobitev usklajenih dopolnilnih spričeval – kolikor je to možno in iz varnostnega vidika zaželeno – usmeriti v posebne storitve, ki jih mora opraviti strojevodja, npr. ranžiranje, storitve vzdrževanja, storitve v zvezi s prevozom potnikov ali blaga. Pri ocenjevanju izvajanja te direktive bi morala Evropska agencija za železnice (v nadaljevanju „Agencija“) oceniti potrebo po spremembi zahtev glede usposabljanja, določenih v Prilogi, da bi se lahko bolje odrazile nastajajoče strukture trga.

(11) Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci železniške infrastrukture, ki izdajajo usklajena dopolnilna spričevala, lahko sami zagotavljajo usposabljanje za izboljšanje splošnega poklicnega znanja, jezikovnega znanja, znanja o voznih sredstvih in infrastrukturi. Vendar bi se bilo glede izpitov treba izogniti vsakršnemu navzkrižju interesov, ne glede na možnost, da lahko izpraševalec pripada prevozniku v železniškem prometu ali upravljavcu železniške infrastrukture, ki izdaja usklajeno dopolnilno spričevalo.

(12) V skladu s členom 13(4) Direktive 2004/49/ES, so prevozniki v železniškem prometu in upravljavci infrastrukture pogodbeno odgovorni za raven strokovne usposobljenosti strojevodij, ki jih zaposlujejo. V skladu s členom 13(3) navedene direktive bi morali prevozniki v železniškem prometu in upravljavci infrastrukture upoštevati strokovno usposobljenost in že pridobljene sposobnosti teh strojevodij. Vendar pa je pomembno tudi zagotoviti, da se usposablja zadostno število strojevodij. V zvezi s tem je treba sprejeti ukrepe za zagotovitev, da od usposabljanja strojevodje, ki ga financira določeni prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec infrastrukture, ne bi imel neupravičene koristi drugi prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec infrastrukture, v primeru ko navedeni strojevodja prostovoljno zapusti prvega prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca infrastrukture na račun drugega. Ti ukrepi so lahko različne narave, kot na primer nacionalna zakonodaja, skupne delovne konvencije, pogodbene klavzule, ki zavezujejo strojevodje v razmerju do delodajalca ali tudi v sporazumih, ki urejajo ki urejajo pogoje prevzema strojevodij ene družbe s strani druge, kadar so strojevodje zavezani k takšnim sporazumom.

(13) Usposobljenost osebja ter prepisi glede zdravja in varnosti se obravnavajo v okviru direktiv o interoperabilnosti, zlasti kot del „upravljanja in delovanja prometa“ TSI. Treba je zagotoviti usklajenost med navedenimi TSI in prilogami k tej direktivi.

▼B

Komisija bo to dosegla tako, da bo ustrezen TSI spremenila ali prilagodila tej direktivi in njenim prilogam z uporabo postopkov, določenih v Direktivi Sveta 96/48/ES z dne 23. julija 1996 o interoperabilnosti vseevropskega železniškega sistema za visoke hitrost ([1]) in Direktivi 2001/16/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2001 o interoperabilnosti konvencionalnega železniškega sistema ([2]).

(14) Posebno pozornost bi bilo treba nameniti drugemu vlakovnemu osebju, ki opravlja naloge v zvezi s kritično varnostjo na lokomotivah in vlakih, da bi se povečalo prosto gibanje delavcev in varnost železnic Skupnosti. Zato bi morale države članice zagotoviti, da drugo vlakovno osebje, ki opravlja kritične naloge v zvezi z varnostjo, izpolnjujejo minimalne zahteve, določene v TSI o delovanju in upravljanju prometa. Ob upoštevanju nacionalnih načrtov, ki jih morajo države članice sporočiti v povezavi z izvajanjem navedenih TSI, bi Agencija morala opredeliti potencialne možnosti za izdajanje spričeval drugemu vlakovnemu osebju, ki opravlja naloge v zvezi s kritično varnostjo, in oceniti vpliv teh različnih možnosti. Komisija bi morala na podlagi tega poročila po potrebi predstaviti predlog o pogojih in postopkih certificiranja drugega vlakovnega osebja, ki opravlja kritične naloge v zvezi z varnostjo na lokomotivah in vlakih.

(15) Zahteve glede dovoljenj in usklajenih dopolnilnih spričeval, navedene v tej direktivi, naj bi zadevale le pravne pogoje, ki strojevodji dajejo pravico, da vozi vlak. Vse druge zakonske zahteve, ki zadevajo prevoznike v železniškem prometu, upravljavce železniške infrastrukture, železniško infrastrukturo in vozni park ter so v skladu z zakonodajo Skupnosti in se uporabljajo brez diskriminacije, bi morale biti izpolnjene, preden lahko strojevodja vozi vlak na določeni železniški infrastrukturi.

(16) Ta direktiva ne bi smela posegati v izvajanje Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ([3]), niti v izvajanje Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov ([4]).

([1]) UL L 235, 17.9.1996, str. 6. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2007/32/ES (UL L 141, 2.6.2007, str. 63).
([2]) UL L 110, 20.4.2001, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2007/32/ES.
([3]) UL L 281, 23.11.1995, str. 31. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).
([4]) UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

▼B

(17) Skupnost bi morala za zagotovitev potrebne enotnosti in preglednosti vzpostaviti enoten, s strani vseh držav članic priznan vzorec dokumentov, s katerimi bi strojevodje dokazovali izpolnjevanje določenih minimalnih zahtev ter njihove strokovne usposobljenosti in jezikovnega znanja, izdaja dovoljenj pa bi bila prepuščena pristojnim organom držav članic, medtem ko bi prevozniki v železniškem prometu in upravljavci železniške infrastrukture izdajali usklajena dopolnilna spričevala.

(18) Agencija naj bi preverila tudi uporabo pametne kartice namesto dovoljenja in usklajenih dopolnilnih spričeval. Prednost takšne pametne kartice je v združitvi obeh dokumentov, hkrati pa bi se lahko uporabljala tudi v druge namene, bodisi na področju varnosti ali kadrovskega upravljanja strojevodij.

(19) Varnostni organi bi morali uporabljati vse informacije, ki jih vsebujejo dovoljenja, usklajena dopolnilna spričevala in registri dovoljenj in usklajenih dopolnilnih spričeval, da bi olajšali postopek ocenjevanja izdaje spričeval osebju iz členov 10 in 11 Direktive 2004/49/ES, in pospešili izdajo varnostnih spričeval, predvidenih v navedenih členih.

(20) Zaposlitev strojevodij, ki so pridobili spričevalo v skladu s to direktivo, prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev železniške infrastrukture ne odvezuje obveznosti, da v skladu s členom 9 in Prilogo III k Direktivi 2004/49/ES vzpostavijo sistem nadzora in interne kontrole usposobljenosti in ravnanja njihovih strojevodij; zaposlitveni vidik naj bi bil del tega sistema. Usklajeno dopolnilno spričevalo prav tako ne bi smelo odvezovati prevoznikov v železniškem prometu ali upravljavcev železniške infrastrukture njihove odgovornosti glede varnosti in še zlasti usposabljanja njihovega osebja.

(21) Določena podjetja zagotovijo storitve strojevodij za prevoznike v železniškem prometu in upravljavce železniške infrastrukture. V teh primerih bi se moral prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture, ki pogodbeno zaposli strojevodjo, prepričati, ali ima strojevodja dovoljenje in spričevalo, ki je v skladu s to direktivo.

(22) Za nemoteno delovanje železniškega prometa bi bilo treba strojevodjem, ki so opravljali ta poklic že pred začetkom veljavnosti te direktive, omogočiti, da v prehodnem obdobju ohranijo pridobljena dovoljenja.

▼B

(23) Pri nadomestitvi dovoljenj za vožnjo, ki so bila strojevodjem izdana pred uporabo ustreznih določb te direktive, z dovoljenji in usklajenimi dopolnilnimi spričevali, ki so v skladu s to direktivo, bi se bilo treba izogniti nepotrebnim upravnim in finančnim bremenom. Predhodno izdana dovoljenja bi zato morala, kolikor je mogoče, še naprej ostati v veljavi. Organi izdaje dovoljenj bi morali upoštevati kvalifikacije in izkušnje vsakega strojevodje ali skupine strojevodij, če je treba ta dovoljenja nadomestiti. Organ izdaje bi moral na podlagi kvalifikacij in/ali izkušenj odločiti, ali je potrebno, da strojevodja ali skupina strojevodij opravi dodatni preskus in/ali usposabljanje, preden lahko pridobi svoje nadomestno dovoljenje ali usklajeno dopolnilno spričevalo. Organ izdaje naj zato odloči, da kvalifikacije in/ali izkušnje zadostujejo za izdajo zahtevanih dovoljenj in usklajenih dopolnilnih spričeval, ne da bi bil potreben kakršen koli dodatni preskus ali usposabljanje.

(24) Nepotrebnim upravnim in finančnim bremenom bi se bilo treba izogniti tudi, kadar strojevodje zamenjajo delodajalca. Prevoznik v železniškem prometu, ki zaposli strojevodjo, bi moral upoštevati predhodno pridobljene sposobnosti in se, koliko je mogoče, izogniti dodatnim preskusom in usposabljanju.

(25) Brez poseganja v splošno ureditev o vzajemnem priznavanju poklicnih dovoljenj iz Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij ([1]), ki se še naprej uporablja do konca prehodnega obdobja, na podlagi te direktive glede dovoljenj za vožnjo, ki so jih strojevodje pridobili pred začetkom uporabe te direktive, ne bi smela obstajati nobena pravica v zvezi z vzajemnim priznavanjem.

(26) Ukrepe za izvajanje te direktive bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ([2]).

(27) Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za določitev pogojev in meril, potrebnih za izvajanje te direktive. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive, ali za njeno dopolnitev z dodajanjem novih nebistvenih določb, bi morali biti sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.

([1]) UL L 255, 30.9.2005, str. 22. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2006/100/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 141).

([2]) UL L 184, 17.7.1999, str. 23. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11).

▼B

(28) V primerih, ko se zaradi razlogov nujnosti normalni roki za regulativni postopek s pregledom ne morejo spoštovati, bi morala imeti Komisija za sprejetje ukrepov, predvidenih s to direktivo, možnost uporabiti nujni postopek iz člena 5a(6) Sklepa 1999/468/ES za sprejetje meril Skupnosti za izbiro izpraševalcev in preverjanj, določenih v tej direktivi in za prilagoditev znanstvenemu in tehničnemu napredku iz prilog k tej direktivi, določenih z njo.

(29) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ([1]) se države članice spodbuja, da za lastne potrebe in v interesu Skupnosti izdelajo in objavijo lastne tabele, ki naj kolikor nazorno je to mogoče, prikažejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos v nacionalno pravo.

(30) Države članice bi morale predvideti kontrole v zvezi z upoštevanjem te direktive in ustrezne ukrepe v primeru, če strojevodja krši določbe te direktive.

(31) Države članice bi morale v okviru izvajanja te direktive predvideti ustrezne kazni za kršitev nacionalnih predpisov.

(32) Ker cilja te direktive, in sicer določitve skupnega zakonskega okvira za izdajo spričeval strojevodjem, ki upravljajo lokomotive in vlake za prevoz potnikov in blaga, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ga je zaradi obsega in učinkov lažje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje tega cilja.

(33) Z vidika stroškovne učinkovitosti bi se lahko izkazalo za smotrno, če bi strojevodje, ki delujejo izključno na območju ene države članice za omejeno časovno obdobje izključili iz področja uporabe določb te direktive, ki se nanašajo na obveznost, da bi morali strojevodje imeti dovoljenja in usklajena dopolnilna spričevala, ki so v skladu s to direktivo. Pogoji za takšna izvzetja bi morali biti jasno opredeljeni.

(34) Za državo članico, ki železniškega sistema nima in tudi ne predvideva njegove vzpostavitve v bližnji prihodnosti, bi bila obveznost prenosa in izvajanja določb te direktive nesorazmerna in nesmotrna. Zato bi bilo treba takšno državo članico, dokler nima železniškega sistema, izvzeti iz obveznosti prenosa in izvajanja te direktive –

([1]) UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

▼B

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

## CILJ, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

*Člen 1*

### Cilj

Ta direktiva določa pogoje in postopke za izdajo spričeval strojevodjem, ki upravljajo lokomotive in vlake v železniškem sistemu Skupnosti. Opredeljuje naloge pristojnih organov v državah članicah, strojevodij in drugih interesnih skupin v tem sektorju, zlasti prevoznikov v železniškem prometu, upravljavcev železniške infrastrukture in izobraževalnih ustanov.

*Člen 2*

### Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za strojevodje, ki upravljajo lokomotive in vlake v železniškem sistemu Skupnosti v imenu prevoznika v železniškem prometu, ki ima varnostno spričevalo, ali v imenu upravljavca železniške infrastrukture, ki ima varnostno pooblastilo.

2. Države članice na podlagi nacionalnih predpisov o drugem osebju vlaka na tovornih vlakih, ne ovirajo tovornih vlakov pri prečkanju meja ali zagotavljanju notranjega prevoza na njihovem ozemlju.

3. Brez poseganja v določbe člena 7 lahko države članice iz ukrepov, ki jih sprejmejo za izvajanje te direktive, izvzamejo strojevodje, ki upravljajo izključno:

(a) podzemne železnice, tramvaje in druge sisteme mestne in primestne železnice;

(b) omrežja, ki so funkcionalno ločena od ostalega železniškega sistema in so namenjena zgolj opravljanju lokalnega, mestnega ali primestnega prevoza potnikov in blaga;

(c) zasebno železniško infrastrukturo, ki jo uporablja izključno njen lastnik za lastne prevoze blaga;

(d) dele prog, ki so začasno zaprti za običajni promet zaradi vzdrževalnih, obnovitvenih ali posodobitvenih del v železniškem sistemu.

▼B

*Člen 3*

**Opredelitev pojmov**

V tej direktivi:

(a) „pristojni organ“ pomeni varnostni organ iz člena 16 Direktive 2004/49/ES;

(b) „strojevodja“ pomeni osebo, ki je sposobna in ima dovoljenje za samostojno, odgovorno in varno upravljanje vlakov, vključno z lokomotivami, premikalnimi lokomotivami, delovnimi vlaki, vozili za opravljanje vzdrževalnih del ali vlaki za prevoz potnikov ali blaga po železnici;

(c) „drugo vlakovno osebje, ki opravlja naloge v zvezi z varnostjo“, pomeni osebje na vlaku, ki ni strojevodsko, vendar pomaga zagotavljati varnost vlaka ter potnikov in tovora, ki jih prevaža;

(d) „železniški sistem“ pomeni sistem, ki ga v skladu z definicijo v direktivah 96/48/ES in 2001/16/ES sestavljajo železniške infrastrukture s progami in nepremičnimi napravami železniškega sistema ter vozna sredstva vseh kategorij in izvora, ki vozijo po tej infrastrukturi;

(e) „upravljavec infrastrukture“ pomeni vsak organ ali podjetje, ki je odgovorno zlasti za vzpostavitev in vzdrževanje celotne ali delne železniške infrastrukture po opredelitvi iz člena 3 Direktive 91/440/ES, kar lahko obsega tudi upravljanje sistemov nadzora in varnosti te infrastrukture. Naloge upravljavca železniške infrastrukture v omrežju ali delu omrežja, se lahko dodelijo različnim organom ali podjetjem;

(f) „prevoznik v železniškem prometu“ pomeni katerega koli prevoznika v železniškem prometu, kakor je opredeljeno v Direktivi 2001/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2001 o dodeljevanju železniških infrastrukturnih zmogljivosti, naložitvi uporabnin za uporabo železniške infrastrukture in varnostnega spričevala ([1]), ali katero koli drugo javno ali zasebno podjetje za prevoz blaga in/ali potnikov po železnici, pri čemer mora ta prevoznik zagotoviti vleko. Izraz zajema tudi prevoznike, ki zagotavljajo samo vleko;

(g) „tehnične specifikacije za interoperabilnost“ ali „TSI“ pomenijo specifikacije, ki veljajo za vsak podsistem ali del podsistema, da bi zadostil bistvenim zahtevam in zagotovil interoperabilnost vseevropskega železniškega sistema za visoke hitrosti in vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne hitrosti, kakor je opredeljeno v Direktivi 96/48/ES in Direktivi 2001/16/ES;

([1]) UL L 75, 15.3.2001, str. 29. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2004/49/ES.

▼B

(h) „Agencija“ pomeni Evropsko železniško agencijo, ustanovljeno z Uredbo (ES) št. 881/2004 ([1]) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004;

(i) „varnostno spričevalo“ pomeni spričevalo, ki ga prevozniku v železniškem prometu izda pristojni organ v skladu s členom 10 Direktive 2004/49/ES;

(j) „spričevalo“ pomeni usklajeno dopolnilno spričevalo, v katerem je navedeno, po kateri železniški infrastrukturi lahko imetnik spričevala vozi in katera vozna sredstva lahko upravlja;

(k) „varnostno pooblastilo“ pomeni dovoljenje, ki ga pristojni organ izda upravljavcu železniške infrastrukture v skladu s členom 11 Direktive 2004/49/ES;

(l) „center za usposabljanje“ pomeni organ, pooblaščen ali priznan s strani pristojnega organa, za izvajanje tečajev usposabljanja.

POGLAVJE II

**IZDAJA SPRIČEVAL STROJEVODJEM**

*Člen 4*

**Vzorec spričevala Skupnosti**

1. Vsak strojevodja ima potrebne sposobnosti in kvalifikacije za upravljanje vlakov ter naslednje dokumente:

(a) dovoljenje, iz katerega je razvidno, da strojevodja izpolnjuje minimalne pogoje glede zdravstvenih zahtev, osnovne izobrazbe in splošne strokovne usposobljenosti. Dovoljenje vsebuje osebne podatke o strojevodji in podatke o organu izdaje ter čas veljavnosti dovoljenja. Do sprejetja vzorca spričevala Skupnosti iz odstavka 4 je dovoljenje v skladu z zahtevami v Prilogi I;

(b) eno ali več spričeval, v katerih je navedeno, po katerih železniških infrastrukturah imetnik spričevala lahko vozi in katera vozna sredstva lahko imetnik spričevala upravlja. Vsako spričevalo je skladno z zahtevami v Prilogi I.

2. Vendar spričevalo za določeni del železniške infrastrukture v spodaj naštetih izjemnih primerih ni potrebno, pod pogojem, da strojevodja spremljevalec, ki ima veljavno spričevalo za zadevno železniško infrastrukturo, med vožnjo sedi poleg strojevodje:

(a) če upravljavec železniške infrastrukture oceni, da je zaradi motenj v železniškem prometu potrebna preusmeritev vlakov, ali pa so na tirih vzdrževalna dela;

([1]) UL L 164, 30.4.2004, str. 1.

▼B

(b) za enkratne posebne vožnje z muzejskimi vlaki;

(c) za enkratne posebne vožnje v tovornem prometu, če s tem soglaša upravljavec železniške infrastrukture;

(d) za dobavo ali predstavitev novega vlaka ali lokomotive;

(e) za namene usposabljanja in preverjanja strojevodij.

O uporabi te možnosti odloči prevoznik v železniškem prometu in je ne more zahtevati zadevni upravljavec železniške infrastrukture ali pristojni organ.

Kadar koli se uporabi strojevodja spremljevalec, kakor je to predvideno zgoraj, je o tem predhodno obveščen upravljavec železniške infrastrukture.

3. S spričevalom lahko strojevodja pridobi pooblastilo za eno ali več naslednjih kategorij:

(a) kategorija A: premikalne lokomotive, delovni vlaki, vozila za opravljanje vzdrževalnih del in vse druge vrste lokomotiv, kadar so le te uporabljene za premik;

(b) kategorija B: prevoz potnikov in/ali blaga.

Spričevalo lahko vsebuje dovoljenje za vse kategorije in zajema vse kode iz odstavka 4.

4. Komisija na podlagi osnutka, ki ga pripravi Agencija, najpozneje 4. decembra 2008 sprejme vzorec dovoljenja Skupnosti, spričevalo in overjeno kopijo spričevala ter določi njihove zunanje značilnosti, ob upoštevanju ukrepov proti ponarejanju. Ti ukrepi, ki so namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njeno dopolnitvijo, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(3).

Komisija 4. decembra 2008 v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(3) in na podlagi priporočila Agencije sprejme ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, in ki zadevajo kode Skupnosti za različne tipe vozil kategorij A in B iz odstavka 3 tega člena.

*Člen 5*

**Ukrepi proti goljufijam**

Pristojne oblasti in organi izdaje dovoljenj in spričeval sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečitev ponarejanja dovoljenj in spričeval ter vnašanje nedovoljenih sprememb v registrih iz člena 22.

▼B

*Člen 6*

**Lastništvo, jezik in organi izdaje**

1. Imetnik dovoljenja je njegov lastnik, izda pa ga pristojni organ iz člena 3(a). Če pristojni organ ali njegov zastopnik izda dovoljenje v jeziku, ki ni jezik Skupnosti, ta pripravi dvojezično različico dovoljenja, ki vključuje enega od jezikov Skupnosti.

2. Spričevalo izda prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture, ki zaposli ali pogodbeno zaposli strojevodjo. Imetnik spričevala je prevoznik ali upravljavec, ki ga je izdal. Vendar pa so strojevodje v skladu s členom 13(3) Direktive 2004/49/ES upravičeni do pridobitve overjene kopije. Če prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture izda spričevalo v jeziku, ki ni jezik Skupnosti, ta pripravi dvojezično različico spričevala, ki vključuje enega od jezikov Skupnosti.

*Člen 7*

**Ozemeljska veljavnost**

1. Dovoljenja so veljavna na celotnem ozemlju Skupnosti.

2. Spričevala so veljavna zgolj za tiste železniške infrastrukture in vozna sredstva, ki so v njem opredeljena.

*Člen 8*

**Priznavanje potrdil strojevodij iz tretjih držav**

Potrdila strojevodij tretje države, ki delujejo izključno v mejnih območjih ene od držav članic, lahko ta država članica prizna v skladu z dvostranskimi dogovori z zadevno tretjo državo.

POGLAVJE III

**POGOJI ZA PRIDOBITEV DOVOLJENJA IN SPRIČEVALA**

*Člen 9*

**Minimalne zahteve**

1. Pogoj za pridobitev dovoljenja je, da prosilec izpolnjuje minimalne zahteve, določene v členih 10 in 11. Pogoj za pridobitev spričevala in njegovo nadaljnjo veljavnost je, da ima prosilec dovoljenje in izpolnjuje minimalne zahteve, določene v členih 12 in 13.

2. Država članica lahko na svojem ozemlju določi strožje zahteve za izdajo dovoljenj. Ne glede na to se dovoljenja, ki jih izda druga država članica, priznajo v skladu s členom 7.

▼B

Oddelek I

***Dovoljenje***

*Člen 10*

**Minimalna starost**

Države članice za prosilce dovoljenj predpišejo minimalno starost, ki je vsaj 20 let. Država članica pa lahko izda dovoljenje tudi prosilcem, ki so dopolnili 18 let, vendar je veljavnost takšnega dovoljenja omejena na ozemlje države članice, ki je dovoljenje izdala.

*Člen 11*

**Osnovne zahteve**

1. Prosilci imajo uspešno zaključeno najmanj devetletno izobraževanje (osnovno in srednje) in uspešno opravljeno osnovno usposabljanje, ki ustreza stopnji 3 iz Odločbe Sveta 85/368/EGS z dne 16. julija 1985 o primerljivosti poklicnih kvalifikacij med državami članicami Evropske skupnosti ([1]).

2. Prosilci dokažejo svojo fizično sposobnost z uspešno opravljenim zdravniškim pregledom, ki ga glede na odločitev države članice opravi ali nadzira pooblaščen ali priznan zdravnik v skladu s členom 20. Pregled vključuje vsaj preverjanje zahtev, navedenih v točkah 1.1, 1.2, 1.3 in 2.1 Priloge II.

3. Prosilci dokažejo svojo psihično sposobnost za delo z zdravstvenim pregledom, ki ga glede na odločitev države članice opravi ali nadzira psiholog ali pooblaščen ali priznan zdravnik, v skladu s členom 20. Pregled mora vključevati vsaj preverjanje zahtev, navedenih v točki 2.2 Priloge II.

4. Prosilci dokažejo svojo splošno poklicno usposobljenost s preskusom znanja, ki pokriva vsaj splošne vsebine, naštete v Prilogi IV.

Oddelek II

***Spričevala***

*Člen 12*

**Jezikovno znanje**

Prosilec dokaže jezikovno znanje, predpisano v Prilogi VI, za infrastrukturo, za katero se spričevalo zaprosi.

*Člen 13*

**Poklicne kvalifikacije**

1. Prosilci opravijo preverjanje strokovnega znanja in usposobljenosti glede voznih sredstev, za katere želijo pridobiti spričevalo. To preverjanje obsega vsaj splošne teme, navedene v Prilogi V.

([1]) UL L 199, 31.7.1985, str. 56.

▼B

2. Prosilci opravijo preverjanje strokovnega znanja in usposobljenosti v zvezi z infrastrukturo, za katero želijo pridobiti spričevalo. To preverjanje obsega vsaj splošne teme, navedene v Prilogi VI. Preverjanje po potrebi vključuje tudi jezikovno znanje v skladu s točko 8 Priloge VI.

3. Prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture za prosilce organizira usposabljanje o svojem sistemu varnega upravljanja, ki je predpisan v Direktivi 2004/49/ES.

POGLAVJE IV

**POSTOPEK ZA PRIDOBITEV DOVOLJENJ IN SPRIČEVAL**

*Člen 14*

**Pridobitev dovoljenja**

1. Pristojni organ objavi postopek za pridobitev dovoljenja.

2. Vse prošnje za pridobitev dovoljenja vloži prosilec ali kateri koli organ v njegovem imenu.

3. Prošnje, vložene pri pristojnem organu, se lahko nanašajo na izdajo novega dovoljenja, posodobitev podatkov v dovoljenju, obnovitev ali izdajo dvojnika.

4. Pristojni organ izda dovoljenje čimprej in najpozneje pa v enem mesecu od prejetja vseh potrebnih dokumentov.

5. Dovoljenje velja deset let, ob upoštevanju člena 16(1).

6. Dovoljenje se izda v enem izvirniku. Vsako razmnoževanje dovoljenja je prepovedano; zgolj pristojni organ sme na podlagi ustreznega zahtevka izdati dvojnik.

*Člen 15*

**Pridobitev spričevala**

Vsak prevoznik v železniškem prometu in upravljavec železniške infrastrukture v okviru svojega sistema varnega upravljanja uvede svoje postopke za izdajo in posodobitev spričeval v skladu s to direktivo ter postopke pravnega varstva, ki strojevodjem omogočajo, da zahtevajo ponovno obravnavo odločitve glede izdaje, posodobitve, začasnega preklica ali odvzema spričevala.

V primeru nesoglasja, se stranke lahko pritožijo pri pristojnemu organu ali kateremu koli neodvisnemu pritožbenemu organu.

▼B

Prevoznik v železniškem prometu in upravljavec železniške infrastrukture nemudoma posodobi spričevalo, če je imetnik spričevala pridobil dodatna dovoljenja glede voznih sredstev ali železniške infrastrukture.

*Člen 16*

**Redna preverjanja**

1. Za ohranitev veljavnosti dovoljenja opravlja njegov imetnik periodična preverjanja in/ali preskuse v zvezi z zahtevami iz člena 11(2) in (3). Glede zdravstvenih zahtev je treba upoštevati minimalno pogostost v skladu z določbami točke 3.1 Priloge II. Te zdravniške preglede opravljajo pooblaščeni ali priznani zdravniki v skladu s členom 20, ali ti potekajo pod njihovim nadzorom. Glede splošnega strokovnega znanja se uporabljajo določbe člena 23(8).

Pri obnovi dovoljenja pristojni organ s pomočjo registra iz člena 22(1)(a) preveri, ali strojevodja izpolnjuje zahteve iz prvega pododstavka tega odstavka.

2. Za ohranitev veljavnosti spričevala opravljanja njegov imetnik periodična preverjanja in/ali preskuse v zvezi z zahtevami iz členov 12 in 13. Pogostost navedenih preverjanj in/ali preskusov določi prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture, pri katerem je strojevodja zaposlen ali v pogodbenem razmerju, v skladu z lastnim sistemom varnega upravljanja, pri čemer je treba upoštevati minimalno pogostost, določeno v Prilogi VII.

Za vsakega od navedenih preverjanj organ izdaje naredi zaznamek v spričevalu in v registru iz člena 22(2)(a), da strojevodja izpolnjuje zahteve iz prvega pododstavka tega odstavka.

3. V primeru izostanka rednega preverjanja ali negativnega rezultata se uporabi postopek, določen v členu 18.

*Člen 17*

**Prenehanje delovnega razmerja**

Če strojevodja preneha delati za prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca železniške infrastrukture, o tem nemudoma obvestiti pristojni organ.

Njegovo dovoljenje ostane veljavno, dokler so izpolnjeni pogoji iz člena 16(1).

Spričevalo postane neveljavno, ko njegov imetnik ne opravlja več dela strojevodje. Vendar imetnik prejme overjeno kopijo spričevala in vseh dokumentov, ki dokazujejo njegovo usposabljanje, kvalifikacije, izkušnje in poklicno usposobljenost. Pri izdaji spričevala strojevodji prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture vse te dokumente upošteva.

▼B

*Člen 18*

**Nadzor strojevodij s strani prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev železniške infrastrukture**

1. Prevozniki v železniškem prometu in upravljavci železniške infrastrukture morajo zagotoviti in preverjati veljavnost dovoljenj in spričeval strojevodij, ki so pri njih zaposleni ali v pogodbenem razmerju.

Vzpostavijo sistem za preverjanje svojih strojevodij. Če rezultati takšnega preverjanja ne pokažejo ustreznega znanja in postavijo usposobljenost strojevodje za delo in ohranitev veljavnosti njegovega dovoljenja ali spričevala pod vprašaj, sprejmejo prevozniki v železniškem prometu in upravljavci železniške infrastrukture potrebne ukrepe.

2. Če strojevodja meni, da njegovo zdravstveno stanje postavlja pod vprašaj njegovo delovno sposobnost, o tem nemudoma obvesti prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca železniške infrastrukture, kar je primernejše.

Takoj ko je prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture seznanjen ali ga zdravnik obvesti o tem, da se je zdravstveno stanje strojevodje poslabšalo do takšne mere, da je njegova delovna sposobnost postavljena pod vprašaj, ta nemudoma sprejme potrebne ukrepe, vključno s pregledom iz točke 3.1 Priloge II, ter po potrebi prekliče dovoljenje, kakor tudi posodobi register iz člena 22(2). Poleg tega zagotovi, da v času službe strojevodja nikoli ni pod vplivom snovi, ki bi lahko vplivale na njegovo osredotočenost, pozornost ali vedenje. Pristojni organ je o tem obveščen takoj, ko nezmožnost za delo traja dlje od treh mesecev.

POGLAVJE V

**NALOGE IN ODLOČITVE PRISTOJNEGA ORGANA**

*Člen 19*

**Naloge pristojnega organa**

1. Pristojni organ na pregleden način in brez diskriminacije opravlja naslednje naloge:

(a) izdajanje in posodabljanje dovoljenj in zagotavljanje dvojnikov v skladu s členoma 6 in 14;

(b) zagotavljanje rednih preverjanj in/ali preskusov v skladu s členom 16(1);

(c) začasen preklic in odvzem dovoljenj ter pošiljanje utemeljenih zahtevkov za začasen preklic spričeval organu izdaje v skladu s členom 29;

(d) priznavanje oseb ali organov v skladu s členoma 23 in 25, če jih je v ta namen imenovala država članica;

▼B

(e) zagotavljanje objave in posodabljanja registra oseb in organov, pooblaščenih ali priznanih v skladu s členom 20;

(f) vodenje in posodabljanje registra dovoljenj v skladu s členoma 16(1) in 22(1);

(g) spremljanje postopka potrjevanja strojevodij v skladu s členom 26;

(h) izvajanje kontrol v skladu s členom 29;

(i) določanje nacionalnih meril za ocenjevalce v skladu s členom 25(5).

Ko se pripravljajo dovoljenja, pristojni organ hitro odgovarja prošnjam za pridobitev informacij in tudi sam nemudoma posreduje morebitna zaprosila za dodatne informacije.

2. Pristojni organ nalog iz točk (c), (g) in (i) odstavka 1 ne sme prenesti na tretje osebe.

3. Vsak prenos nalog mora biti pregleden in nediskriminatoren ter ne sme povzročati navzkrižja interesov.

4. Če pristojni organ naloge iz točke (a) ali (b) odstavka 1 prenese na prevoznika v železniškem prometu ali mu naroči izvedbo teh nalog, mora biti izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(a) prevoznik v železniškem prometu izdaja dovoljenja samo svojim strojevodjem;

(b) prevoznik v železniškem prometu na zadevnem ozemlju ni izključno pristojen za nobeno od prenesenih ali naročenih nalog.

5. Če pristojni organ prenese ali naroči izvedbo nalog, mora pooblaščeni zastopnik ali izvajalec pri izvajanju teh nalog izpolnjevati obveznosti, ki jih imajo pristojni organi po tej direktivi.

6. Če pristojni organ prenese naloge ali naroči njihovo izvedbo, vzpostavi sistem kontrole, s katerim preverja izvajanje teh nalog in zagotovi izpolnjevanje pogojev, določenih v odstavkih 2, 4 in 5.

*Člen 20*

**Pooblastitev in priznanje**

1. Osebe ali organe, ki so akreditirani po tej direktivi, akreditira organ za akreditacije, ki ga imenuje država članica. Postopek akreditacije temelji na merilih o neodvisnosti, strokovnosti in nepristranskosti, kot so na primer ustrezni evropski standardi serije EN 45 000, in na oceni dokumentacije, ki so jo predložili kandidati in dokazuje njihovo usposobljenost na zadevnem področju.

▼B

2. Kot alternativo akreditaciji iz odstavka 1 lahko država članica predvidi, da osebe ali organe, priznane v okviru te direktive, prizna pristojni organ ali služba, ki jo imenuje država članica. Priznanje temelji na merilih neodvisnosti, strokovnosti in nepristranskosti. Vendar je v primerih, ko je določena usposobljenost zelo redka, možno odstopanje od tega pravila, potem ko Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 32(2) predloži pozitivno mnenje.

Merilo neodvisnosti se ne uporablja v primeru usposabljanja v smislu člena 23(5) in (6).

3. Pristojni organ zagotovi objavo in posodabljanje registra oseb in organov, akreditiranih ali priznanih v skladu s to direktivo.

*Člen 21*

**Odločitve pristojnega organa**

1. Pristojni organ svoje odločitve utemelji.

2. Pristojni organ zagotovi uvedbo upravnega pritožbenega postopka, ki delodajalcem in strojevodjem omogoča, da lahko zahtevajo ponovno obravnavo odločitve glede kateri koli prošnje iz te direktive.

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev sodnega nadzora nad odločitvami pristojnega organa.

*Člen 22*

**Registri in izmenjava informacij**

1. Pristojni organi morajo:

(a) voditi register vseh dovoljenj, ki so bila izdana, posodobljena, obnovljena, so prenehala veljati, so bila spremenjena, odložena, odvzeta ali prijavljena kot izgubljena, ukradena ali uničena. Register vsebuje podatke, ki so za vsako dovoljenje predpisani v točki 4 Priloge I, do katerih je možen dostop prek nacionalne številke, dodeljene vsakemu strojevodji. Register se redno posodablja;

(b) pristojnim organom drugih držav članic, Agenciji ali delodajalcu strojevodij na utemeljeno zahtevo posredovati informacije o statusu dovoljenj.

2. Prevoznik v železniškem prometu in upravljavec železniške infrastrukture morata:

(a) voditi ali zagotoviti vodenje registra vseh spričeval, ki so bila izdana, posodobljena, obnovljena, spremenjena, prenehala veljati, odložena, preklicana ali prijavljena kot izgubljena, ukradena ali uničena. Register vsebuje podatke, ki so za vsako spričevalo predpisani v točki 4 Priloge I, in podatke o rednih preverjanjih iz člena 16. Register se redno posodablja;

▼B

(b) sodelovati s pristojnim organom države članice, v kateri imajo sedež, da izmenjajo informacije s pristojnim organom in mu omogočijo dostop do zahtevanih podatkov;

(c) pristojnim organom drugih držav članic na utemeljeno zahtevo posredovati informacije o vsebini teh spričeval, če je to potrebno zaradi njihovih nadnacionalnih dejavnosti.

3. Strojevodje imajo dostop do podatkov, ki jih zadevajo ter so shranjeni v registrih pristojnih organov in prevoznikov v železniškem prometu, ter na zahtevo pridobijo kopije teh podatkov.

4. Pristojni organi sodelujejo z Agencijo, da bi zagotovili interoperabilnost registrov iz odstavkov 1 in 2.

V ta namen Komisija 4. decembra 2008 sprejme na podlagi osnutka, ki ga je pripravila Agencija, osnovne parametre registrov, ki jih je treba vzpostaviti, npr. podatke, ki se zabeležijo, format podatkov in protokol za izmenjavo podatkov, pravice dostopa, trajanje hrambe podatkov, postopki, ki se uporabljajo v primeru stečaja. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njeno dopolnitvijo, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(3).

5. Pristojni organi, upravljavci železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu zagotovijo, da so registri, vzpostavljeni v skladu z odstavkoma 1 in 2, in načini uporabe teh registrov skladni z Direktivo 95/46/ES.

6. Agencija zagotovi, da je sistem, vzpostavljen v skladu z odstavkom 2(a) in (b), skladen z Uredbo (ES) št. 45/2001.

## POGLAVJE VI

## USPOSABLJANJE IN PREVERJANJE STROJEVODIJ

### *Člen 23*

### Usposabljanje

1. Usposabljanje strojevodij vključuje del, ki obsega dovoljenje in se nanaša na splošno strokovno znanje, opisano v Prilogi IV, in del, ki obsega spričevalo in se nanaša na specifično strokovno znanje, opisano v prilogah V in VI.

▼B

2. Metoda usposabljanja izpolnjuje merila, določena v Prilogi III.

3. Podrobnejši cilji usposabljanja so za dovoljenje podrobno določeni v Prilogi IV in za spričevalo v prilogah V in VI. Ti podrobno določeni cilji usposabljanja se lahko dopolnijo z:

(a) ustreznimi TSI, sprejetimi v skladu z Direktivo 96/48/ES ali Direktivo 2001/16/ES. V tem primeru Komisija zagotovi doslednost med navedenim TSI in prilogami IV, V in VI; ali

(b) merili, ki jih je predlagala Agencija v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 881/2004. Ta merila, ki so namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njeno dopolnitvijo, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(3).

4. Države članice v skladu s členom 13 Direktive 2004/49/ES sprejmejo ukrepe, s katerimi kandidatom zagotovijo pravičen in nediskriminacijski dostop do usposabljanja, ki je potrebno za izpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja in spričevala.

5. Naloge usposabljanja glede splošnega strokovnega znanja v skladu s členom 11(4), jezikovnega znanja iz člena 12 in strokovnega znanja o voznih sredstvih iz člena 13(1) izvajajo osebe ali organi, akreditirani ali priznani v skladu s členom 20.

6. Naloge usposabljanja v zvezi z znanjem o železniški infrastrukturi, predvidenem v členu 13(2), vključno z znanjem o progah ter operativnimi predpisi in postopki, izvajajo osebe ali organi, akreditirani ali priznani v državi članici, v kateri se železniška infrastruktura nahaja.

7. Glede dovoljenja se za priznavanje poklicnih kvalifikacij strojevodij, ki so državljani države članice in so pridobili spričevalo o usposabljanju v tretji državi, še vedno uporablja splošni sistem za priznavanje poklicnih kvalifikacij, vzpostavljen z Direktivo 2005/36/ES.

8. Uvesti je treba postopek stalnega usposabljanja, s katerim se zagotovi ohranitev usposobljenosti osebja, v skladu s točko 2(e) Priloge III k Direktivi 2004/49/ES.

*Člen 24*

**Stroški usposabljanja**

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za izognitev temu, da bi imel od usposabljanja strojevodje, ki ga je financiral določeni prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec infrastrukture, neupravičeno korist drugi prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec infrastrukture, v primeru ko je strojevodja prostovoljno zapustil prvega prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca infrastrukture na račun drugega.

▼B

2. V poročilu iz člena 33, zlasti kar zadeva točko (f) člena, se posebno pozornost nameni izvajanju tega člena.

*Člen 25*

**Preverjanja**

1. Preverjanja, namenjena kontroli zahtevanih kvalifikacij, in ustrezni ocenjevalci se določijo po naslednjem postopku:

(a) za del v zvezi z dovoljenjem: pristojni organ, ko določi postopek za pridobitev dovoljenja v skladu s členom 14(1);

(b) za del v zvezi s spričevalom: prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec železniške infrastrukture, ko določi postopek za pridobitev spričevala v skladu s členom 15.

2. Preverjanja iz odstavka 1 nadzorujejo pristojni ocenjevalci, akreditirani ali priznani v skladu s členom 20 in so organizirana tako, da je izključeno vsakršno navzkrižje interesov.

3. Ocenjevanje znanja o železniški infrastrukturi, vključno z znanjem o progah ter operativnimi predpisi, izvajajo osebe ali organi, akreditirani ali priznani v državi članici, v kateri se železniška infrastruktura nahaja.

4. Preverjanja iz odstavka 1 so organizirana tako, da je izključeno vsakršno navzkrižje interesov, ne glede na možnost, da lahko ocenjevalec pripada prevozniku v železniškem prometu ali upravljavcu železniške infrastrukture, ki spričevalo izdaja.

5. Izbira ocenjevalcev in preverjanj lahko temelji na merilih Skupnosti, uvedenih na podlagi osnutka, ki ga je pripravila Agencija. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(3). Komisija lahko v njunih primerih uporabi nujni postopek iz člena 32(4).

Če merila na ravni Skupnosti niso na voljo, pristojni organi določijo merila na nacionalni ravni.

6. Usposabljanje se zaključi s teoretičnim in praktičnim preverjanjem znanja. Sposobnost za vožnjo se oceni z vožnjami v železniškem omrežju. Prav tako je možno uporabiti simulatorje za preverjanje uporabe operativnih pravil in sposobnosti strojevodij v posebej težkih razmerah.

▼B

POGLAVJE VII

**PRESOJA**

*Člen 26*

**Standardi kakovost**

Pristojni organi zagotovijo, da so vse dejavnosti, povezane z usposabljanjem, ocenjevanjem sposobnosti , posodabljanjem dovoljenj in spričeval, stalno nadzorovane v okviru sistema standardov kakovosti. Ta določba se ne uporablja za dejavnosti, že zajete s sistemi varnega upravljanja, ki so jih vzpostavili prevozniki v železniškem prometu in upravljavci železniške infrastrukture v skladu z Direktivo 2004/49/ES.

*Člen 27*

**Neodvisno ocenjevanje**

1. V vsaki državi članici se v časovnih presledkih, ki niso daljši od pet let, izvede neodvisno ocenjevanje postopkov za pridobitev in preverjanje strokovnega znanja in sposobnosti ter sistema za izdajo dovoljenj in spričeval. Ta določba se ne uporablja za dejavnosti, že zajete s sistemi varnega upravljanja, ki so jih vzpostavili prevozniki v železniškem prometu in upravljavci železniške infrastrukture v skladu z Direktivo 2004/49/ES. Ocenjevanje izvedejo kvalificirane osebe, ki same ne opravljajo dejavnosti, ki so predmet ocenjevanja.

2. Rezultati neodvisnega ocenjevanja se ustrezno dokumentirajo in predložijo ustreznim pristojnim organom. Po potrebi države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene pri neodvisnem ocenjevanju.

POGLAVJE VIII

**DRUGO VLAKOVNO OSEBJE**

*Člen 28*

**Poročilo o drugem vlakovnem osebju**

1. Agencija bo v poročilu, predloženem v 4. junija 2009 in ob upoštevanju navedenih TSI o delovanju in upravljanju prometa, oblikovanih na podlagi direktiv 96/48/ES in 2001/16/ES, opredelila profil in naloge drugega osebja, ki opravljajo kritične naloge v zvezi z varnostjo, katerih poklicne kvalifikacije ustrezno prispevajo k varnosti v železniškem prometu; omenjeni profil in naloge bi morali biti s pomočjo sistema dovoljenj in/ali spričeval, ki bi lahko bil podoben sistemu, vzpostavljenim s to direktivo, urejeni na ravni Skupnosti.

2. Komisija na podlagi tega poročila 4. junija 2010 po potrebi pripravi predlog o sistemu izdajanja spričeval drugemu vlakovnemu osebju iz odstavka 1.

▼B

POGLAVJE IX

**KONTROLE IN KAZNI**

*Člen 29*

**Kontrole, ki jih izvaja pristojni organ**

1. Pristojni organ lahko na vlaku, ki vozi na območju njegove pristojnosti, kadar koli preveri, ali strojevodja razpolaga z dokumenti, izdanimi v skladu s to direktivo.

2. Ne glede na preverjanje, predvideno v odstavku 1, lahko pristojni organ v primeru napake na delovnem mestu preveri, ali zadevni strojevodja izpolnjuje zahteve iz člena 13.

3. Pristojni organ lahko izvede preiskave, s katerimi preveri, ali strojevodje, prevozniki v železniškem prometu, upravljavci železniške infrastrukture, ocenjevalci in centri za usposabljanje, ki delujejo na območju njegove pristojnosti, upoštevajo določbe te direktive.

4. Če pristojni organ ugotovi, da strojevodja ne izpolnjuje več enega ali več od zahtevanih pogojev, uvede naslednje ukrepe:

(a) v primeru dovoljenja, ki ga je izdal pristojni organ: pristojni organ odvzame dovoljenje. Odvzem je začasen ali trajen glede na obseg problemov, povzročenih za varnost v železniškem prometu. Svojo utemeljeno odločitev nemudoma sporoči zadevnemu strojevodji in njegovemu delodajalcu brez poseganja v pravico do ponovne obravnave, predvidene v členu 21. Pristojni organ sporoči, po katerem postopku je možna ponovna pridobitev dovoljenja;

(b) v primeru dovoljenja, ki ga je izdal pristojni organ v drugi državi članici, se pristojni organ na ta organ obrne z utemeljenim zahtevkom za dodatno kontrolo ali odvzem dovoljenja. Pristojni organ prosilec o svojem zahtevku obvesti Komisijo in druge pristojne organe. Organ, ki je zadevno dovoljenje izdal, preveri zahtevo v roku štirih tednov in o svoji odločitvi obvesti drugi organ. Pristojni organ, ki je dovoljenje izdal, o odločitvi obvesti tudi Komisijo in druge pristojne organe. Vsak pristojni organ lahko strojevodjem prepove delovanje na svojem območju, dokler ne prejme obvestila o odločitvi organa, ki je dovoljenje izdal;

(c) v primeru spričevala: pristojni organ se obrne na organ, ki je spričevalo izdal in zahteva dodatno kontrolo ali odvzem spričevala. Organ izdaje uvede ustrezne ukrepe in o njih v štirih tednih poroča pristojnemu organu. Pristojni organ lahko strojevodjem prepove delovanje na območju svoje pristojnosti, dokler ne prejme povratnih informacij organa izdaje; o tem obvesti Komisijo in druge pristojne organe.

▼B

V vsakem primeru, če pristojni organ meni, da določen strojevodja resno ogroža varnost železniškega prometa, nemudoma sprejme potrebne ukrepe, tako da na primer od upravljavca železniške infrastrukture zahteva ustavitev vlaka in strojevodji prepove delovanje na svojem območju tako dolgo, kot je to potrebno. O tej odločitvi obvesti Komisijo in druge pristojne organe.

V vseh primerih pristojni organ ali v ta namen imenovani organ, posodablja register iz člena 22.

5. Če pristojni organ meni, da odločitev, ki jo je sprejel pristojni organ v drugi državi članici v skladu z odstavkom 4, ne izpolnjuje ustreznih meril, se zadeva predloži Komisiji, ki v treh mesecih poda mnenje. Po potrebi se zadevni državi članici predlagajo ukrepi za izboljšanje. V primeru razhajanja mnenj ali spora se zadeva predloži odboru iz člena 32(1), in Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 32(2) sprejme potrebne ukrepe. Država članica lahko v skladu z odstavkom 4 na svojem območju ohrani prepoved vožnje za strojevodjo, dokler zadeva v skladu s tem odstavkom ni zaključena.

*Člen 30*

**Kazni**

Brez poseganja v druge kazni ali postopke, predvidene v tej direktivi, države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za njihovo izvajanje. Predpisane kazni so učinkovite, sorazmerne, brez diskriminacije in odvračilne. Države članice o teh določbah uradno obvestijo Komisijo najpozneje do datuma, določenega v prvem pododstavku člena 36(1), ter ji nemudoma sporočijo kakršne koli poznejše spremembe omenjenih določb.

POGLAVJE X

**KONČNE DOLOČBE**

*Člen 31*

**Prilagoditve prilog**

1. Ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive s prilagoditvijo prilog znanstvenemu in tehničnemu napredku, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(3). Komisija lahko v njunih primerih uporabi nujni postopek iz člena 32(4).

2. Kadar prilagoditve zadevajo področje zdravja in pogoje varnosti, ali strokovne sposobnosti, Komisija zagotovi, da se pred njihovim pripravo, izvede posvetovanje s socialnimi partnerji.

▼B

*Člen 32*

**Odbor**

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen s členom 21 Direktive 96/48/ES.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb iz člena 8 Sklepa.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek, se uporabi člen 5a(1), (2), (4) in (6) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

*Člen 33*

**Poročilo**

Agencija ocenjuje potek izdaje spričeval strojevodjem v skladu s to direktivo. Najpozneje štiri leta po sprejetju osnovnih parametrov registra iz člena 22(4) Komisiji predloži poročilo, v katerem po potrebi predlaga izboljšave sistema v zvezi s:

(a) postopki izdaje dovoljenj in spričeval;

(b) akreditacijo centrov za usposabljanje in ocenjevalcev;

(c) sistemom kakovosti, ki so ga vzpostavili pristojni organi;

(d) vzajemnim priznavanjem potrdil;

(e) ustreznostjo zahtev po usposabljanju iz prilog IV, V in VI glede na strukturo trga in kategorije iz člena 4(2)(a);

(f) povezanostjo registrov in mobilnostjo na trgu dela.

Poleg tega lahko Agencija v tem poročilu po potrebi priporoči ukrepe v zvezi s teoretičnim in praktičnim preverjanjem strokovnega znanja prosilcev za pridobitev usklajenega spričevala za vozna sredstva in ustrezno železniško infrastrukturo.

Komisija na podlagi priporočil sprejme ustrezne ukrepe in po potrebi predlaga spremembe te direktive.

▼B

*Člen 34*

**Uporaba pametnih kartic**

Agencija 4. decembra 2012 preuči možnost uporabe pametne kartice, ki združuje dovoljenje in spričevala iz člena 4, in pri tem vključi analizo stroškov in koristi.

Ukrepi, ki so namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive in so povezani s tehničnimi in operativnimi specifikacijami takšne pametne kartice, se sprejmejo na podlagi osnutka, ki ga je pripravila Agencija, in v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 32(3).

Če uvedba pametne kartice ne povzroči nobene spremembe besedila te direktive in njenih prilog, se specifikacije pametne kartice sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 32(2).

*Člen 35*

**Sodelovanje**

Države članice si medsebojno pomagajo pri izvajanju te direktive. Pristojni organi sodelujejo v tej fazi izvajanja.

Agencija pristojnim organom pomaga pri sodelovanju in organizira ustrezna srečanja s predstavniki pristojnih organov.

*Člen 36*

**Izvajanje**

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo najpozneje 4. decembra 2009. O besedilu teh predpisov nemudoma obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva. Komisija o tem obvesti druge države članice.

3. Obveznost prenosa in izvajanja te direktive se ne uporablja za Ciper in Malto, dokler se na njunem ozemlju ne vzpostavi železniški sistem.

*Člen 37*

**Postopno izvajanje in prehodna obdobja**

Ta direktiva se izvaja postopoma, kakor je prikazano spodaj.

1. Registri iz člena 22 se vzpostavijo v dveh letih po sprejetju osnovnih parametrov registrov iz člena 22(4).

▼B

2. (a) V dveh letih od sprejetja osnovnih parametrov za registre iz člena 22(4), bodo strojevodjem, ki opravljajo storitve prevoza v čezmejnem prometu, v notranjem prometu v drugi državi ali so dejavni v tovornem prometu v drugi državi članici, ali delajo vsaj v dveh državah članicah, brez poseganja v določbe odstavka 3, izdana spričevala ali dovoljenja v skladu s to direktivo.

Od istega dneva naprej vsi strojevodje, ki so dejavni v zgoraj opisanem prometu, vključno s tistimi, ki še niso prejeli dovoljenja ali spričevala v skladu s to direktivo, opravljajo redna preverjanja, določena v členu 16.

(b) V dveh letih od vzpostavitve registrov, kakor je določeno v odstavku 1, se vsa nova dovoljenja in spričevala, brez poseganja v določbe odstavka 3, izdajajo v skladu s to direktivo.

▼C1

(c) V sedmih letih od vzpostavitve registrov iz odstavka 1 imajo vsi strojevodje dovoljenja in spričevala, ki so v skladu s to direktivo. Organi izdaje upoštevajo vse strokovne sposobnosti, ki jih je posamezni strojevodja že pridobil, tako da ta zahteva ne povzroča nepotrebnih upravnih in finančnih bremen. Predhodno izdana dovoljenja za vožnjo ostanejo, kolikor je mogoče, še naprej v veljavi. Organi izdaje pa lahko po potrebi za posamezne strojevodje ali skupine strojevodij določijo, da so za ohranitev dovoljenj in/ali spričeval po pogojih iz te direktive potrebna dodatna preverjanja in/ali usposabljanje.

▼B

3. Strojevodje, ki jim je bila dovoljena vožnja v skladu z določbami, veljavnimi pred uporabo določb odstavka 2(a) ali (b), lahko svojo poklicno dejavnost na podlagi teh dovoljenj in brez uporabe določb te direktive še naprej opravljajo sedem let po vzpostavitvi registrov, kakor je predvideno v odstavku 1.

Države članice lahko strojevodjem v izobraževalnem procesu, ki so pred uporabo določb odstavka 2(a) ali (b) te direktive začeli potrjeni izobraževalni program in program usposabljanja ali potrjeni tečaj usposabljanja, izdajo potrdila v skladu z obstoječimi nacionalnimi predpisi.

Zadevni pristojni organ ali organi, lahko strojevodje in kandidate za strojevodje, ki so že vključeni v izobraževalni proces, navedeni v tem odstavku, v izjemnih primerih oprostijo izpolnjevanja zdravstvenih zahtev, določenih v Prilogi II. Veljavnost dovoljenja, izdanega s to oprostitvijo, je omejena na območje zadevne države članice.

4. Pristojni organi, prevozniki v železniškem prometu in upravljavci železniške infrastrukture zagotovijo postopno uvajanje rednih preverjanj strojevodij, katerih dovoljenja in spričevala niso v skladu s to direktivo; ta preverjanja ustrezajo preverjanjem, predvidenim v členu 16.

▼B

5. Za države članice, ki to zahtevajo, Komisija v posvetovanju z zadevno državo članico zaprosi Agencijo za izvedbo analize stroškov in koristi, ki izhajajo iz uporabe določb te direktive za strojevodje, ki vozijo izključno po progah na območju te države članice. Analiza stroškov in koristi zajema obdobje desetih let. Komisiji se predloži v dveh letih od vzpostavitve registrov iz odstavka 1.

Če analiza stroškov in koristi pokaže, da so stroški uporabe določb te direktive za te strojevodje višji od koristi, Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 32(2) o tem odloči v šestih mesecih po predložitvi rezultatov te analize stroškov in koristi. V tej odločitvi se lahko predvidi, da določb odstavka 2(b) in (c) tega člena za te strojevodje na območju zadevne države članice v obdobju do deset let ni treba uporabljati.

Najpozneje 24 mesecev pred potekom tega začasnega obdobja izvzetja lahko Komisija ob upoštevanju ustreznega razvoja v železniškem sektorju zadevne države članice Agencijo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 32(2) zaprosi za izvedbo nove analize stroškov in koristi, ki se mora Komisiji predložiti najpozneje dvanajst mesecev pred potekom tega začasnega obdobja izvzetja. Komisija sprejme odločitev v skladu s postopkom iz prejšnjega odstavka.

*Člen 38*

**Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 39*

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼B

*PRILOGA I*

**VZOREC DOVOLJENJA IN USKLAJENEGA DOPOLNILNEGA SPRIČEVALA SKUPNOSTI**

1. LASTNOSTI DOVOLJENJA

Fizikalne lastnosti dovoljenja za strojevodje morajo izpolnjevati standarda ISO 7810 in 7816–1.

Izkaznica je izdelana iz polikarbonata.

Postopki za preverjanje skladnosti lastnosti dovoljenj za strojevodje z mednarodnimi standardi morajo izpolnjevati standard ISO 10373.

2. VSEBINA DOVOLJENJA

Naslovnica dovoljenja vsebuje:

(a) besede „Dovoljenje za strojevodjo“, tiskane z velikimi črkami v jeziku ali jezikih države članice, ki izdaja dovoljenje;

(b) ime države članice, ki dovoljenje izdaja;

(c) razpoznavni znak države članice, ki izdaja dovoljenje, v skladu s standardom ISO 3166, ki določa kode držav; znak je natisnjen v negativu v modrem pravokotniku in obkrožen z 12 rumenimi zvezdami;

(d) informacije, ki so specifične za izdano dovoljenje, oštevilčene na naslednji način:

(i) priimek imetnika;

(ii) ime(na) imetnika;

(iii) datum in kraj rojstva imetnika;

(iv) — datum izdaje dovoljenja,

— datum poteka dovoljenja,

— ime organa, ki dovoljenje izdaja,

— referenčna številka imetnika pri njegovem delodajalcu (neobvezno);

(v) številko dovoljenja, ki omogoča dostop do podatkov v nacionalnem registru;

(vi) fotografijo imetnika;

(vii) podpis imetnika;

(viii) stalno bivališče ali poštni naslov imetnika (izbirno);

(e) besede „Vzorec Evropskih skupnosti“ v jeziku ali jezikih države članice, ki izdaja dovoljenje, in besede „Dovoljenje za strojevodjo“ v drugih jezikih Skupnosti, natisnjene v rumeni barvi, ki tvorijo ozadje dovoljenja;

▼B

(f) referenčne barve:

— modra: Pantone Reflex blue,

— rumena: Pantone yellow;

(g) dodatne informacije ali zdravstveno pogojene omejitve uporabe, ki jih predpiše pristojni organ v skladu s Prilogo II, v kodirani obliki.

Kode določi Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 32(2) in na priporočilo Agencije.

3. SPRIČEVALO

Spričevalo vsebuje:

(a) priimek imetnika;

(b) drugo(-a) ime(na) imetnika;

(c) datum in kraj rojstva imetnika;

(d) — datum izdaje spričevala,

— datum poteka spričevala,

— ime organa, ki izdaja spričevalo,

— referenčno številko imetnika pri njegovem delodajalcu (neobvezno);

(e) številko dovoljenja, ki omogoča dostop do podatkov v nacionalnem registru;

(f) fotografijo imetnika;

(g) podpis imetnika;

(h) stalno bivališče ali poštni naslov imetnika (izbirno);

(i) ime in naslov prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca železniške infrastrukture, za katerega je imetnik pooblaščen za vožnjo vlakov;

(j) kategorijo vlakov, ki jih imetnik lahko upravlja;

(k) vrsto ali vrste voznega sredstva, ki jih imetnik lahko upravlja;

(l) infrastrukture, na katerih je imetnik pooblaščen za vožnjo;

(m) dodatne informacije ali omejitve;

(n) jezikovno znanje.

4. MINIMALNI PODATKI V NACIONALNEM REGISTRU

(a) Podatki o dovoljenju:

Vsi v dovoljenju našteti podatki in podatki za preverjanje izpolnjevanja zahtev, opredeljenih v členih 11 in 16.

(b) Podatki o spričevalu:

Vsi v spričevalu našteti podatki in podatki za preverjanje izpolnjevanja zahtev, opredeljenih v členih 12, 13 in 16.

▼B

*PRILOGA II*

**ZDRAVSTVENE ZAHTEVE**

1. SPLOŠNE ZAHTEVE

1.1 Strojevodje ne smejo imeti nobenih zdravstvenih težav ali jemati zdravil, drog ali snovi, ki bi lahko povzročila:

— nenadno izgubo zavesti,

— zmanjšanje pozornosti ali koncentracije,

— nenadno nezmožnost opravljanja dela,

— izgubo ravnotežja ali koordinacije,

— bistveno omejitev gibljivosti.

1.2 Vid

Izpolnjene morajo biti naslednje zahteve glede vida:

— ostrina vida na daljavo s pomočjo ali brez: 1,0; najmanj 0,5 pri slabšem očesu,

— maksimalne korekcijske leče: daljnovidnost + 5/kratkovidnost -8. Odstopanja so dovoljena v izjemnih primerih in na podlagi pridobitve mnenja očesnega specialista. Zdravnik nato sprejme odločitev,

— ostrina vida na blizu in pri srednji oddaljenosti: zadostna, bodisi s pomočjo ali brez;

— kontaktne leče in očala so dovoljeni, če jih redno kontrolira specialist,

— normalni barvni vid: uporaba priznanega testa, npr. Ishihara, in po potrebi drugih priznanih testov,

— vidno polje: celotno,

▼M1

— vid na obeh očesih: efektiven,

▼B

— binokularen vid: efektiven,

— prepoznavanje barvnih signalov: test temelji na prepoznavanju posameznih barv in ne na relativnih razlikah,

— občutljivost na kontraste: dobra,

— brez napredujoče očesne bolezni,

— očesni vsadki, keratotomije in keratektomije so dovoljeni samo, če so kontrolirani letno ali v časovnih presledkih, ki jih določi zdravnik,

▼B

— odpornost na bleščanje,

— barvne kontaktne leče in fotokromatične leče niso dovoljene. Leče z UV filtrom so dovoljene.

1.3 Zahteve glede sluha in govora

Zadosten sluh, dokazan z avdiogramom, kar pomeni, da:

— sluh zadostuje za vodenje telefonskega razgovora in omogoča, da oseba sliši opozorilne tone in radijska sporočila.

Referenčne vrednosti so:

— izguba sluha ne sme presegati 40 dB pri 500 in 1 000 Hz,

— izguba sluha ne sme presegati 45 dB pri 2 000 Hz za uho s slabšim prevajanjem zvoka,

— nobene nepravilnosti v vestibularnem sistemu,

— kronična govorna motnja (zaradi nujne glasne in jasne izmenjave sporočil) ni dovoljena,

— uporaba slušnih aparatov je dovoljena v posebnih primerih.

1.4 Nosečnost

Nosečnost se mora v primeru manjše odpornosti ali na podlagi patološkega izvida upoštevati kot razlog za začasno prepoved opravljanja dela strojevodje. Uporabljati se morajo zakonske določbe za zaščito nosečih strojevodij.

2. MINIMALNA VSEBINA PREGLEDOV PRED ZAPOSLITVIJO

2.1 Zdravstveni pregledi:

— splošni zdravstveni pregled,

— preverjanje senzoričnih funkcij (vid, sluh, zaznavanje barv),

— preiskava krvi ali urina za ugotovitev morebitne sladkorne bolezni, če je preiskava potrebna za oceno fizične sposobnosti kandidata,

— EKG v mirovanju,

— preverjanje psihotropnih snovi, kot so na primer prepovedane droge ali psihotropna zdravila, ter zlorabe alkohola, ki postavljajo pod vprašaj sposobnost za delo,

— kognitivne sposobnosti: pozornost in koncentracija; pomnjenje, zaznavanje, argumentiranje,

— komunikacija,

— psihomotorične sposobnosti: odzivni čas, koordinacija rok.

▼B

2.2 Psihološki pregledi za delo

Psihološki pregledi za delo naj bi pomagali pri zaposlovanju in vodenju kadrov. Kar zadeva vsebino psihološke ocene, je treba pri pregledu ugotoviti, da kandidat ne kaže dokazanih psiholoških pomanjkljivosti za delo, predvsem glede njegove operativne sposobnosti, in nobenih osebnostnih lastnosti, ki bi lahko ogrozile varno izvajanje njegovih nalog.

3. REDNI PREGLEDI PO ZAPOSLITVI

3.1 Pogostost

Zdravstveni pregledi (fizična sposobnost) se izvajajo vsaj vsaka tri leta do 55. leta starosti, potem pa vsako leto.

Pooblaščen ali priznan zdravnik v skladu s členom 20 mora predpisati pogostejše preglede, če to zahteva zdravstveno stanje posameznega člana osebja.

Brez poseganja v člen 16(1) se opravi ustrezen zdravstveni pregled, če se utemeljeno domneva, da imetnik dovoljenja ali spričevala ne izpolnjuje več zdravstvenih zahtev iz poglavja 1 Priloge II.

Fizična sposobnost se preverja redno in po vsaki prekinitvi dela zaradi nesreče pri delu. Pooblaščen ali priznan zdravnik v skladu s členom 20 lahko odloči za ustrezen dodaten zdravstveni pregled, zlasti po najmanj 30-dnevnem obdobju bolniške odsotnosti. Delodajalec mora zahtevati, da pooblaščen ali priznan zdravnik v skladu s členom 20 preveri fizično sposobnost strojevodje, če ga je delodajalec moral umakniti iz dela iz varnostnih razlogov.

3.2 Minimalna vsebina rednih zdravstvenih pregledov

Če strojevodja izpolnjuje zahteve pregledov pred zaposlitvijo, morajo redni zdravstveni pregledi obsegati vsaj:

— splošni zdravstveni pregled,

— preverjanje senzoričnih funkcij (vid, sluh, zaznavanje barv),

— preiskava krvi ali urina za ugotavljanje sladkorne bolezni in drugih bolezni na podlagi izvida klinične preiskave,

— testi za ugotavljanje uživanja drog, če obstajajo klinične indikacije.

Strojevodje, starejše od 40 let, morajo opraviti tudi EKG v mirovanju.

▼B

*PRILOGA III*

**METODA USPOSABLJANJA**

Treba je zagotoviti ustrezno ravnotežje med teoretičnim usposabljanjem (učilnica in predstavitve) in praktičnim usposabljanjem (na delovnem mestu, vožnja z in brez nadzora na tirih, ki so v času izobraževanja za izobraževalne namene zaprti).

Računalniško podprto usposabljanje je sprejemljivo za individualno učenje operativnih pravil, signalizacije itd.

Uporaba simulatorjev sicer ni predpisana, je pa lahko koristna pri usposabljanju strojevodij; simulatorji so posebej koristni pri usposabljanju za neobičajne delovne razmere ali za redko uporabljena pravila. Imajo posebno prednost, ker strojevodjem omogočajo, da se z vajo naučijo reagirati na situacije, za katere v realnosti ni možno usposabljanje. Načeloma se morajo uporabljati simulatorji zadnje generacije.

Pridobivanje znanja o progah naj bi potekalo na način, da strojevodja, ki spoznava progo, to opravi v spremstvu strojevodje, ki določeno progo pozna, na ustreznem številu voženj na tej progi in sicer podnevi in ponoči. Kot alternativno metodo je med drugim možno uporabiti video posnetke, ki prikazujejo progo z vidika strojevodje v vozniški kabini.

▼M1

*PRILOGA IV*

**SPLOŠNO STROKOVNO ZNANJE IN ZAHTEVE V ZVEZI Z DOVOLJENJEM**

Cilj „splošnega usposabljanja“ je zagotoviti „splošno“ usposobljenost pri vseh vidikih, pomembnih za poklic strojevodje. Splošno usposabljanje se zato osredotoči na osnovno znanje in načela, ki se uporabljajo neodvisno od vrste voznega sredstva ali infrastrukture. Lahko se organizira brez praktičnih vaj.

Usposobljenost glede posebnih voznih sredstev ali varnosti in operativnih predpisov ter tehnik za določeno infrastrukturo ni del „splošne“ usposobljenosti. Usposabljanje za posebno vozno sredstvo ali infrastrukturo je povezano s spričevalom strojevodja in opredeljeno v prilogah V in VI.

Splošno usposabljanje zajema vsebine (1) do (7) spodaj. Vrstni red, v katerem so prikazane, ni prednostni vrstni red.

Glagolniki, uporabljeni v seznamu, nakazujejo vrsto veščine, za katero se pričakuje, da jo bo kandidati pridobil. Njihov pomen je opisan v naslednji tabeli:

| Vrsta veščine | Opis |
|---|---|
| poznavanje, opis | opisuje pridobitev znanja (podatki, dejstva), potrebnega za razumevanje razmerij |
| razumevanje, identificiranje | opisuje identifikacijo in pomnjenje konteksta, izvajanje nalog in reševanje težav v opredeljenem okviru |

(1) Delo strojevodje, delovno okolje, vloga in odgovornost strojevodje v procesu železniške dejavnosti, poklicne in osebnostne zahteve pri dolžnostih strojevodje:

(a) poznavanje splošne zakonodaje in predpisov za železniško dejavnost ter varnost (zahteve in postopki glede izdaje potrdil za strojevodje, nevarno blago, varstvo okolja, požarna varnost itd.);

(b) razumevanje posebnih zahtev in poklicnih ter osebnostnih zahtev (pretežno samostojno delo, izmensko delo v 24-urnem ciklu, osebna zaščita in varnost, branje in posodabljanje dokumentov itd.);

(c) razumevanje vedenja, ki je povezano z odgovornostjo, pomembno za varnost (zdravila, alkohol, droge in druge psihoaktivne snovi, bolezni, stres, utrujenost itd.);

(d) identificiranje referenčnih in operativnih dokumentov (npr. pravilnik, navodila o progi, priročnik za strojevodjo itd.);

(e) identificiranje odgovornosti in funkcij vpletenih oseb;

▼M1

(f) razumevanje pomembnosti natančnosti pri izvajanju nalog in delovnih metodah;

(g) razumevanje vidikov varnosti in zdravja pri delu (npr. pravila vedenja na tirih in v njihovi bližini, pravila vedenja za varno vstopanje in izstopanje iz vlečnega vozila, ergonomija, varnostni predpisi za osebje, osebna zaščitna oprema itd.);

(h) poznavanje vedenjskih veščin in načel (obvladovanje stresa, izredne situacije itd.);

(i) poznavanje osnov varovanja okolja (trajnostna vožnja itd.).

(2) Železniške tehnologije vključno z varnostnimi načeli operativnih predpisov:

(a) poznavanje osnov, predpisov in določb v zvezi z varnostjo v železniški dejavnosti;

(b) identificiranje odgovornosti in funkcij vpletenih oseb.

(3) Osnove železniške infrastrukture:

(a) poznavanje sistematičnih in strukturnih osnov ter parametrov;

(b) poznavanje splošnih značilnosti tirov, postaj in ranžirnih postaj;

(c) poznavanje železniških struktur (mostovi, predori, kretnice itd.);

(d) poznavanje načinov obratovanja (obratovanje na enojnem tiru, dvojnem tiru itd.);

(e) poznavanje signalizacije in sistemov za nadzor nad vlaki;

(f) poznavanje varnostnih naprav (detektorji vročih osi, detektorji dima v predorih itd.);

(g) poznavanje napajanja z električno energijo za vleko (vozni vodi, napajalna tirnica itd.).

(4) Osnove operativne komunikacije:

(a) poznavanje pomembnosti komunikacije ter načinov in postopkov komuniciranja;

(b) identificiranje oseb, s katerimi mora strojevodja stopiti v stik, njihove vloge in odgovornosti (osebje upravljavca infrastrukture, delovne naloge drugega vlakovnega osebja itd.);

(c) identificiranje situacij, ki zahtevajo vzpostavitev komunikacije;

(d) razumevanje komunikacijskih metod.

▼M1

(5) Vlaki, njihove kompozicije in tehnične zahteve za vlečna vozila, tovorne vagone, potniške vagone in druga vozna sredstva:

(a) poznavanje splošnih vrst pogonov (električni, dizelski, parni itd.);

(b) opis zasnove vozila (podstavni vozički, koši vozil, vozniška kabina, zaščitni sistemi itd.);

(c) poznavanje vsebine in sistemov označevanja;

(d) poznavanje dokumentacije za vlakovne kompozicije;

(e) razumevanje zaviralnih sistemov in izračun zavornih vrednosti;

(f) identificiranje hitrosti vlaka;

(g) identificiranje največje obremenitve in sil na spenjače;

(h) poznavanje delovanja in namena sistema za upravljanje železniškega prometa.

(6) Nevarnosti, ki so na splošno povezane z železniškim prometom:

(a) poznavanje načel prometne varnosti;

(b) poznavanje tveganj, povezanih z delovanjem železnice, in različnih načinov za njihovo obvladovanje;

(c) poznavanje dogodkov, pomembnih za varnost, in razumevanje potrebnega vedenja/reagiranja;

(d) poznavanje ukrepov za primer nesreč, v katerih so udeleženi ljudje (npr. evakuacija).

(7) Osnovna načela fizike:

(a) razumevanje sil na kolesa;

(b) identificiranje dejavnikov, ki vplivajo na pospeševanje in zaviranje (vremenski pogoji, zavorni sklop, zmanjšano trenje, posipanje s peskom itd.);

(c) razumevanje osnov elektrotehnike (tokokrogi, merjenje napetosti itd.).

▼B

*PRILOGA V*

**STROKOVNO ZNANJE O VOZNIH SREDSTVIH IN ZAHTEVE ZA SPRIČEVALO**

Po opravljenem posebnem usposabljanju o voznih sredstvih, morajo biti strojevodje sposobni opravljati naslednje naloge.

1. TESTI IN KONTROLE PRED ODHODOM

Strojevodje morajo biti sposobni:

— zbrati dokumentacijo in potrebno opremo,

— preveriti zmogljivost vlečnega vozila,

— preveriti podatke, vnesene v dokumentacijo, ki se nahaja na vlečnem vozilu,

— na podlagi navedenih preverjanj in testov zagotoviti, da je vlečno vozilo zmožno vleči vlak in da varnostna oprema deluje,

— pri predaji lokomotive ali na začetku vožnje preveriti razpoložljivost in delovanje predpisane zaščitne in varnostne opreme,

— izvesti morebitna rutinska preventivna vzdrževalna dela.

2. ZNANJE O VOZNIH SREDSTVIH

Za upravljanje lokomotive morajo strojevodje poznati vse kontrolne sisteme in indikatorje, ki jih imajo na voljo, še posebej:

— vlečni sistem,

— zavorni sistem,

— varnostne naprave in naprave za zaščito obratovanja.

Da bi lahko zaznali in locirali nepravilnosti v voznih sredstvih, jih javili in ugotovili, kaj je potrebno za njihovo odpravo, in v določenih primerih sami sprejeli ukrepe, morajo strojevodje poznati:

— mehanske strukture,

— vlečno odbojno napravo,

— pogon,

— varnostno opremo,

— rezervoarje za gorivo, sistem oskrbe z gorivom, izpušni sistem,

— pomen oznak na notranjem in zunanjem delu voznega sredstva, predvsem simbolov za transport nevarnega blaga,

▼B

— sistem za zapis poteka vožnje,

— električne in pnevmatske sisteme,

— tokovni odjemnik in visokonapetostne tokokroge,

— komunikacijsko opremo (radijska povezava vlaka z mestom vodenja in upravljanja prometa itd.),

— vozni red,

— sestavne dele voznih sredstev, njihov namen in posebne sisteme vlečnih vozil, zlasti sistem za ustavljanje vlaka z izpraznitvijo glavnega zavornega voda,

— zavorni sistem,

— dele, specifične za vlečna vozila,

— prenos moči, motorje in menjalnike.

3. TESTIRANJE ZAVOR

Strojevodje morajo biti sposobni:

— pred odhodom preveriti in izračunati zavorno silo vlaka, ki mora ustrezati zavorni moči, določeni v dokumentaciji vlaka,

— preveriti delovanje različnih komponent zavornega sistema vlečnega vozila in vlaka, po potrebi pred odhodom, ob zagonu in med vožnjo.

4. NAČIN DELOVANJA IN NAJVEČJA HITROST VLAKA GLEDE NA LASTNOSTI PROGE

Strojevodje morajo biti sposobni:

— seznaniti se s podatki, ki so mu bili posredovani pred odhodom,

— določiti način vožnje in največjo hitrost vlaka na osnovi spremenljivk, kot so na primer omejitev hitrosti, vremenske razmere ali morebitne spremembe v signalizaciji.

5. UPRAVLJANJE VLAKA NA NAČIN, KI NE POŠKODUJE NAPRAV ALI VOZIL

Strojevodje morajo biti sposobni:

— uporabljati vse razpoložljive kontrolne sisteme v skladu z veljavnimi pravili,

— speljati vlak ob upoštevanju omejitev glede adhezijskih pogojev in moči,

— uporabljati zavore za upočasnitev in ustavljanje ob upoštevanju voznih sredstev in naprav.

▼B

6. MOTNJE

Strojevodje morajo:

— biti sposobni zaznati neobičajne dogodke v zvezi z obnašanjem vlaka,

— biti sposobni pregledati vlak in ugotoviti znake motenj, razlikovati med njimi in ustrezno reagirati glede na njihovo relativno pomembnost ter jih poskušati odpraviti, pri čemer ima vedno prednost varnost železniškega prometa in ljudi,

— poznati razpoložljiva varnostna in komunikacijska sredstva.

7. NEZGODE IN NESREČE PRI DELOVANJU, POŽARI IN NESREČE, V KATERIH SO UDELEŽENI LJUDJE

Strojevodje morajo:

— biti sposobni sprejeti ukrepe za varovanje vlaka in poklicati pomoč v primeru nesreče, v kateri so udeleženi potniki na vlaku,

— biti sposoben ugotoviti, ali vlak prevaža nevarno blago in ga določiti na podlagi dokumentacije vlaka in oznak nevarnih snovi na vagonih,

— poznati postopke o evakuaciji vlaka v sili.

8. POGOJI ZA NADALJNJO VOŽNJO PO NEZGODI, V KATERI SO BILA UDELEŽENA VOZNA SREDSTVA

Po nezgodi morajo biti strojevodje sposobni oceniti, ali in pod katerimi pogoji lahko vozilo nadaljuje vožnjo, tako da upravljavca železniške infrastrukture o teh pogojih čimprej obvestijo.

Strojevodje morajo biti sposobni oceniti, ali je pred nadaljevanjem vožnje potrebna strokovna ocena.

9. MIROVANJE VLAKA

Strojevodje morajo biti sposobni sprejemati ukrepe, s katerimi tudi v najbolj težkih razmerah preprečijo nepričakovan utek ali premik vlaka ali njegovega dela.

Poleg tega morajo strojevodje poznati ukrepe, s katerimi lahko zaustavijo vlak ali del vlaka, če se je ta začel nepričakovano premikati.

▼B

*PRILOGA VI*

## STROKOVNO ZNANJE O ŽELEZNIŠKI INFRASTRUKTURI IN ZAHTEVE V ZVEZI S SPRIČEVALI

### Znanje o železniški infrastrukturi

1. TESTIRANJE ZAVOR

Strojevodje morajo biti pred odhodom sposobni preveriti in izračunati, ali zavorna moč vlaka ustreza zavorni sili, določeni za progo, določeni v dokumentaciji vlaka.

2. NAČIN DELOVANJA IN NAJVEČJA HITROST VLAKA GLEDE NA LASTNOSTI PROGE

Strojevodje morajo biti sposobni:

— seznaniti se s podatki, ki so mu bili posredovani, npr. omejitve hitrosti ali morebitne spremembe v signalizaciji,

— določiti način vožnje in največjo hitrost vlaka glede na lastnosti proge.

3. POZNAVANJE PROGE

Strojevodje morajo biti sposobni predvideti težave in ustrezno reagirati v skladu z varnostjo in drugimi nalogami, kot so npr. točnost in gospodarski vidiki. Zato morajo dobro poznati železniške proge in naprave na progah ter na morebitnih dogovorjenih alternativnih progah.

Pomembni so naslednji vidiki:

— pogoji vožnje (spremembe tira, enotirni promet itd.),

— kontrola proge z uporabo ustrezne dokumentacije,

— določitev tirov, ki jih je mogoče uporabiti za dano vrsto vleke,

— veljavni prometni predpisi in pomen signalizacije,

— režim vodenja prometa,

— sistem zapiranja železniške proge in pripadajoči predpisi,

— imena in lego postaj ter prepoznavanje postaj in postavljalnic od daleč zaradi ustrezne prilagoditve hitrosti,

— prikaz prehodov med sistemi delovanja ali sistemi za oskrbo z električno energijo,

— omejitve hitrosti za različne kategorije vlakov,

— topografske značilnosti,

— posebni pogoji zaviranja, npr. pogoji, ki veljajo za proge z velikim naklonom,

▼B

— operativne posebnosti: posebni signali, znaki, pogoji za odhod itd.

4. VARNOSTNI PREDPISI

Strojevodje morajo biti sposobni:

— speljati vlak šele, ko so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (vozni red, ukaz ali signal za odhod, po potrebi delovanje signalov itd.),

— opazovati signale na progi ali v vozniški kabini, jih nemudoma in brez napak prepoznati ter ustrezno ukrepati,

— varno upravljati vlak v posebnih razmerah in upoštevati naloge, ki so v zvezi z varnostjo: posebni načini vožnje, če se to zahteva, začasna počasna vožnja, vožnja v nasprotno smer, dovoljenje za nadaljevanje vožnje v nevarnih razmerah, vožnja mimo signala za ustavitev, menjava smeri vožnje, vožnja skozi območja gradbišč itd.,

— spoštovati načrtovane ali dodatne ustavitve in v času ustavitev po potrebi izvesti dodatne postopke za varnost potnikov, še posebej odpiranje in zapiranje vrat.

5. UPRAVLJANJE VLAKA

Strojevodje morajo biti sposobni:

— določiti položaj vlaka na progi v vsakem trenutku,

— uporabljati zavore za upočasnitev in ustavljanje ob upoštevanju voznih sredstev in naprav,

— prilagoditi hitrost vlaka voznemu redu in morebitnim navodilom o varčevanju z energijo, pri čemer mora upoštevati lastnosti vlečnega vozila, vlaka, proge in okolja.

6. MOTNJE

Strojevodje morajo biti sposobni:

— prepoznati neobičajne dogodke v zvezi z železniško infrastrukturo in okoljem, kolikor to pač dopušča upravljanje vlaka: signali, tiri, oskrba z energijo, železniški prehodi, okolica tirov, preostali promet,

— oceniti oddaljenost ovir,

— upravljavca železniške infrastrukture čimprej obvestiti o mestu in vrsti opažene motnje ter se prepričati, da je ta pravilno razumel informacijo,

— ob upoštevanju železniške infrastrukture zagotoviti ali sprejeti ukrepe za zagotovitev varnosti prometa in ljudi, kadar koli je to potrebno.

7. NEZGODE IN NESREČE PRI DELOVANJU, POŽARI IN NESREČE, V KATERIH SO UDELEŽENI LJUDJE

Strojevodje morajo biti sposobni:

— sprejeti ukrepe za zaščito vlaka in poklicati pomoč v primeru nesreče, v kateri so udeleženi ljudje,

— odločiti mesto ustavitve vlaka v primeru požara in po potrebi olajšati evakuacijo potnikov,

▼B

— če sam ne more pogasiti požara, čimprej posredovati koristne informacije o požaru,

— čimprej obvestiti upravljavca železniške infrastrukture o teh razmerah,

— oceniti ali in pod katerimi pogoji lahko vlak glede na stanje železniške infrastrukture nadaljuje vožnjo.

▼M1

8. JEZIKOVNA PREVERJANJA

Strojevodje, ki morajo komunicirati z upravljavcem železniške infrastrukture o ključnih varnostnih vprašanjih, morajo imeti znanje jezika, ki ga določi pristojni upravljavec železniške infrastrukture. Njihovo znanje jezika jim mora omogočati aktivno in učinkovito sporazumevanje v rutinskih, težkih in izrednih razmerah.

Sposobni morajo biti uporabljati sporočila in komunikacijske metode, opredeljene v TSI „Delovanje in upravljanje prometa“. Strojevodje morajo biti sposobni razumevanja (tako slušnega kot bralnega) in sporočanja (tako ustnega in pisnega) na stopnji B1 Skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike, ki ga je oblikoval Svet Evrope ([1]).

([1]) Skupni evropski referenčni okvir za jezike: učenje, poučevanje, ocenjevanje, 2001 (Cambridge University Press za angleško različico ISBN 0-521-00531-0). Na voljo tudi na spletni strani Cedefop:
http://europass.cedefop.europa.eu/sl/resources/european-language-levels-cefr

▼B

*PRILOGA VII*

**POGOSTOST PREVERJANJA**

Minimalna pogostost rednih preverjanj je naslednja:

(a) jezikovno znanje (samo za tiste, ki se morajo sporazumevati v tujem jeziku): vsaka tri leta ali po vsaki odsotnosti dlje od enega leta;

(b) znanje o infrastrukturi (vključno z znanjem o progah ter operativnih predpisih): vsaka tri leta ali po vsaki odsotnosti z določene proge, ki je daljša od enega leta;

(c) znanje o voznih sredstvih: vsaka tri leta.